

63.

VOORLOOPIG VERSLAG VAN DE COMMISSIE VAN
RAPPORTEURS over het ontwerp van wet tot wijziging
van artikel 29 van het Wetboek van Strafvordering.

Bij het onderzoek in de afdelingen betuigden verscheidene leden hunne instemming met dit wetsontwerp. De bepaling, dat, behalve in het geval van behandeling zijner zaak ter terechtzitting, den verdachte vóór het verhoor mededeeling wordt gedaan, dat hij niet tot antwoorden verplicht is, had deze leden nimmer bevredigd. Zij hadden haar steeds beschouwd als het resultaat van eene even weinig verantwoorde als geslaagde poging, om eene in het Engelsche strafprocesrecht tot uitdrukking gebrachte gedachte ook in het Nederlandsche recht verwezenlijking te doen vinden. Waar zij in strijd is met veler rechtsovertuiging en hare toepassing herhaaldelijk tot ernstige bezwaren heeft geleid, valt, aldus deze leden, het voorstel tot schrapping van deze bepaling alleszins toe te juichen.

Andere leden, die zich eveneens ten volle met dit wetsontwerp konden vereenigen, spraken hunne teleurstelling er over uit, dat het oorspronkelijk voorstel der Regeering deze Kamer niet heeft kunnen bereiken. Zij achtten met den Minister onjuist de bepaling van den tweeden volzin van het eerste lid van artikel 29 van het Wetboek van Strafvordering, dat de verdachte tot antwoorden niet verplicht is. De verdachte, zoo merkten zij op, behoeft niet te antwoorden, wanneer de wet den plicht daartoe niet uitdrukkelijk stelt. Zij zouden zulk eene verplichting geenszins in de wet wenschen vermeld te zien. De bepaling echter juist van het tegendeel oordeelden zij ten minste evenzeer verkeerd.

Eenige leden sloten zich bij dit laatste aan. Schrapping van den tweeden volzin kwam hun zelfs in de eerste plaats gewenscht voor. Nu het wetsontwerp een voorstel daartoe niet meer behelst, achtten zij deszelfs beteekenis gering. Gelijk de Minister in de Memorie van Toelichting terecht opmerkt, is „het doel van een strafproces klaarheid en waarheid in de onderzochte zaak te brengen”. Wie dit inziet, aldus deze leden, zal voor het in de wet uitdrukkelijk vastleggen van des verdachtes „zwing-

recht” bezwaarlijk goede gronden kunnen aanvoeren. Intusschen is het vervallen van den mededeelingsplicht van den verhoorenden ambtenaar een stap, zij het een bescheidene, in de juiste richting. Die verplichte mededeeling aan den verdachte van niet te behoeven antwoorden, was evenmin in het belang van dezen als van de gemeenschap; zij werkte slechts storend en verwarrend.

Hiertegenover merkten enkele andere leden op, dat juist door de handhaving van den tweeden volzin het wetsontwerp voor hen aannemelijk was geworden, al betwijfelden zij nog of het eene verbetering zou blijken te zijn en hadden zij, naar hunne verklaring, grooten schroom voor verkorting van de bevoegdheden van den verdachte.

Sommige leden hadden ernstig bezwaar tegen het wetsontwerp, ook na de wijziging, welke het in de Tweede Kamer onderging. Zij zagen in den plicht van den verhoorenden ambtenaar tot mededeeling aan den verdachte van zijne bevoegdheid tot niet-antwoorden eene rem tegen de neiging tot inquisitoriale ondervraging en achtten deze te wenschelijker, nu de contrôle, welke althans bij verhoor door den rechter-commissaris door den raadsman kan worden geoefend, bij de verhooren der politie geheel ontbreekt.

Deze leden vroegen, of de Minister een onderzoek heeft ingesteld bij politie, rechterlijke macht en balie naar de werking der thans ter schrapping voorgestelde bepaling. Zoo ja, welk resultaat deze enquête heeft opgeleverd. Zoo neen, op welke feitelijke gegevens dan het wetsontwerp steunt.

Met instemming maakten deze leden gewag van de onderscheidene opstellen van Prof. Mr. B. M. TAVERNE over dit onderwerp (waarvan het laatste is geplaatst in het *Nederlandsch Juristenblad* van 27 Maart 1937), zulks in tegenstelling met verscheidene andere leden, die hierboven aan het woord waren en zich, gelijk uit hun betoog reeds bleek, daarmede niet konden vereenigen.

Eenige leden wezen er bovendien op, dat het mededeelen aan den verdachte van hem toekomende bevoegdheden in het strafproces in tal van andere gevallen in het Wetboek van Strafvordering gebiedend is voorgeschreven.

Aldus vastgesteld den 21sten April 1937.

SERRARENS.
KOLFF.
VAN RAPPARD.
OTTEN.
DIEPENHORST.

